

COM CAL PARLAR?

Fragment de *L'eloqüència del cos o l'acció del predicador* (1761) de Joseph-Antoine-Toussaint Dinouart.

Davant els Grans cal parlar amb dignitat, davant el poble amb autoritat. Quan simplement es donen instruccions cal fer-ho en un to mitjà. En l'explicació dels Misteris i de les grans veritats de la fe, la veu ha de tenir un caire de grandesa, imprimir vehemència a les paraules, elevació als sentiments. En els elogis ha de ser lleugera, florida, agradable; ha d'actuar amb suavitat, mostrant la brillantor de la dicció i fent sentir tota la seva bellesa. Unint-se als trets més brillants que li atorga la intel·ligència, la paraula ha d'expandir la finesa, la gràcia de l'acció que inspiren l'admiració i el respecte per les virtuts dels grans homes que ens exposa. Llavors els trets de la cara, sostinguts per la majestuositat i la unció de la veu serà tota sola capaç de interessar-nos, fins i tot si no comprenem la llengua de l'Orador.

Cal instruir? En teniu prou amb una pronúncia clara i ben articulada. Parleu de les accions dels homes? Poden ser justes o dolentes; proposeu-les a l'admiració a l'horror. Acompanyeu el timbre de la vostra veu a les seves qualitats. Empreu una pronúncia alta i clara, un to d'acomentament i estima per les bones accions. Feu servir una veu dura, emocionada, un to d'indignació davant les accions dolentes. Els esdeveniments de la vida fan feliç o dissortat; cal remarcar aquesta diferència, parlar dels feliços amb veu clara i esclatant; posar un accent trist i queixós pels dissortats. De la mateixa manera que les coses naturals no són igualment considerables per la seva grandesa, la seva bellesa o la seva brillantor, tampoc no volen una veu igualment pomposa i magnífica. Seria ridícul pronunciar amb veu tràgica coses ordinàries i posar una veu baixa i familiar per dir coses importants i extraordinàries.

(p. 170-171 de l'edició de 1761)